

Kursa ceļvedis

Floras aizsardzība (Biol5135)

2013./2014. ak. g. 2. semestris

(2 k.p.)

Pasniedzēja: Doc., *Dr.biol.*, Brigita Laime, tel. 26592604, e-pasts: brigita.laime@lu.lv.

Konsultācijas: trešdienās no 10.00 līdz 12.00 (vai vienojoties par citu abpusēji izdevīgu laiku); 322. telpā.

Nodarbību norises laiks un vieta

Datums	Darba forma*	Tēma
05.02.	2L	Floras aizsardzības globālie aspekti. Apdraudēto un aizsargājamo augu sugu saraksti.
12.02.	2L	Augu sugu tiesiskā aizsardzība.
19.02.	2S	Izzūdošās vaskulāro augu sugas, to ekoloģija, izplatība un aizsardzība.
26.02.	2S	Retās un sarūkošās vaskulāro augu sugas, to ekoloģija, izplatība un aizsardzība.
05.03.	2P	Politika augu aizsardzības plānu izstrādei.
12.03.	1L, 1S	Nepietiekami izpētītās, iespējams apdraudētās sugas. Floras aizsardzības metodes. Aizsardzība in-situ.
19.03.	2L, 1S	Augu aizsardzība: karantīna, invazīvās sugas. Pārvalde un kontrole Latvijā.
26.03.	2L, 1S	Augu sugu aizsardzība ex-situ: stratēģija, aktualitātes un pētījumi Latvijā.
02.04.	1L, 1S	Apdraudēto augu sugu atradņu kartēšana, inventarizācija un monitorings.
09.04.	1L, 1S	Starppārbaudījums. Apdraudēto augu sugu atradņu kartēšana, inventarizācija un monitorings.
22.04. vai citā dienā	P6	Apdraudēto augu sugu cenopopulāciju kartēšana un monitorēšana.
30.04.	1L, 1S	Floras aizsardzības integrēšana teritorijas plānojumos.
30.04.	1L, 1S	Vietējās floras aizsardzības aktualitātes, stratēģija.

* L – lekcija, S – seminārs, P – praktiskie darbi

Kursa mērķis

Studiju kursa mērķis ir pilnveidot studentu zināšanas par floras aizsardzību, apdraudētajām augu sugām un to dzīvotnēm. Kursa ietvaros tiek sniegta pamatinformācija par augu aizsardzības problēmām, uzdevumiem, metodēm un monitoringu.

Studentu iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences

Sekmīgi apgūstot šo kursu, students spēj parādīt

Akadēmiskās kompetences:

1. Padziļinās zināšanas par Latvijas apdraudētajām augu sugām, to ekoloģiju.
2. Tiek iegūtas zināšanas par augu daudzveidības aizsardzības stratēģiju un uzdevumiem.

3. Papildinās priekšstats par reto augu sugu izplatību un to saglabāšanu Latvijā.

Profesionālās kompetences:

1. Prasmes izvērtēt reto augu sugu cenopopulāciju stāvokli un uzrakstīt eksperta atzinumu par to.
2. Prasmes orientēties normatīvajos dokumentos par floras aizsardzību un analizēt tos.
3. Prasmes iegūto zināšanu par reto sugu ekoloģiju pielietojumu dabas aizsardzībā un teritorijas plānošanā.

Kursa norises forma

Nedēļā notiek 1 lekcija vai seminārs (2 ak.st.). Plānoti arī praktiskie darbi, kas notiek dabā (Rīgā vai tās apkārtnē).

Priekšnosacījumi kursa apgūšanai

Bioloģijas zināšanas vispārīgās bioloģijas kursa līmenī, Lauka kurss botānikā un zooloģijā. Vēlamas zināšanas botānikā un Latvijas florā, Latvijas augšņu un veģetācijas tipoloģijā.

Ieskaites par kursu iegūšanas nosacījumi

Lai iegūtu kredītpunktus, studentam sekmīgi ir jānokārto starppārbaudījums, uzdevumi (rakstveidā) (40%), jā sagatavo patstāvīgi darbi (rakstveidā) (50%) un jānokārto eksāmens (mutiski vai rakstveidā) (10%). Semināru un praktisko darbu apmeklējums ir obligāts.

Kursa noslēgums

Pēc gala pārbaudījuma izpildīšanas studenti raksta anonīmu aptauju, kurā vērtē kursa nodarbību kvalitāti un iesaka priekšlikumus kursa pilnveidošanai.

Mācību pamatliteratūra

Latvijas Sarkanā grāmata (Galv. red. G.Andrušaitis). 2003. 3.sēj.Vaskulārie augi. Rīga, 691 lpp. (3 grāmatas LUB, 8 grāmatas Bioloģijas fakultātes Botānikas un ekoloģijas katedrā)

Fatare I. 1992. Latvijas floras komponentu izplatības analīze un tās nozīme augu sugu aizsardzības koncepcijas izstrādāšanā. Rīga, 258 lpp. (4 grāmatas)

Хорология флоры Латвийской ССР: Редкие виды растений II группы охраны.(отв. ред. И. Фатаре). 1980. Рига: Зинатне, 102 с. (3 grāmatas)

Хорология флоры Латвийской ССР :редкие виды растений III группы охраны .(отв. ред. И. Фатаре). 1981. Рига: Зинатне, 103 с. (4 grāmatas)

Papildliteratūra

Baroniņa V. 2001. Latvijas vaskulāro augu flora: Grīslis – Carex (Cyperaceae). Atb. red. V. Šulcs. – Rīga: Latvijas Universitāte, 100 lpp.

Сепуріте В. 2003. Latvijas vaskulāro augu flora: Skarblapju dzimta (Boraginaceae), verbēnu dzimta (Verbenaceae). Atb. red. V. Šulcs. – Rīga: Latvijas Universitāte, 60 lpp.

Сепуріте В. 2005. Latvijas vaskulāro augu flora: Orhideju dzimta (Orhidaceae). Atb. red. V. Šulcs. – Rīga: Latvijas Universitāte, 73 lpp.

Gavrilova Ģ. 1999. Latvijas vaskulāro augu flora: Neļķu dzimta (Caryophyllaceae). Atb. red. V. Šulcs. – Rīga: Latvijas Universitāte, 104 lpp.

Gavrilova Ģ. 2001. Latvijas vaskulāro augu flora: Sūreņu dzimta (Polygonaceae), portulaku dzimta (Portulacaceae). Atb. red. V. Šulcs. – Rīga: Latvijas Universitāte, 80 lpp.

Gavrilova Ģ. 2004. Latvijas vaskulāro augu flora 6: Asinszāļu (Hypericaceae), biezlappju (Crassulaceae), akmeņlauzīšu (Saxifragaceae), gandreņu (Geraniaceae) dzimtas / Atb. red. V. Šulcs. – Rīga: Latvijas Universitāte, XIV, 90 lpp.

Gavrilova Ģ., Šulcs V. 1999. Latvijas vaskulāro augu flora: Taksonu saraksts. – Rīga: Latv. Akad. B-ka, 136 lpp.

- Auniņš A. (red.) 2010. Eiropas Savienības aizsargājami biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata. Latvijas Dabas fonds, Rīga, 320 lpp., (32 grāmatas),
<ftp://www.ldf.lv/Rokasgramata.pdf>www.vidm.gov.lv/in_site/tools/download.php?file...pdf
- Red Data Book of the Baltic Region. 1993. Lists of threatened vascular plants and vertebrates.
- Tabaka L. 2001. Latvijas flora un veģetācija. Zemgales ģeobotāniskais rajons. Rīga, 97 lpp.
- Флора и растительность Латвийской ССР. 1974, 1977, 1979, 1982, 1985, 1987, 1990. Рига.

Periodika un citi informācijas avoti

Žurnāls "Latvijas veģetācija"

Global Strategy for Plant Conservation. <http://www.cbd.int/gspc/about.shtml>

The Global Partnership for Plant Conservation. <http://www.plants2010.org/>

<http://www.botanicgardens.ie/gspc/gspc.htm>

<http://latvijas.daba.lv/>

<http://www.latvijasdaba.lv/augi/>

Iegūto zināšanu pielietojums

Iegūtās zināšanas ir nepieciešamas, lai turpmāk varētu strādāt kā dabas eksperts, lai veiksmīgi piedalītos dabas aizsardzības projektos un teritorijas plānojumā izstrādē. Tās papildina studijas par biotopu aizsardzību un apsaimniekošanu (dabas pārvaldību). Zināšanas floras aizsardzībā ir svarīgas sugu un biotopu pētnieciskajā darbā, komunikācijā ar citu valstu pētniekiem.